

Preventivní strategie školy

Č.j.: ZS2017/4.4	Účinnost od: 1.9.2017
Spisový znak: 4.4	Skartační znak: S 5
Změny: 17.10.2017, 1.9.2019, 1.9.2020, 1.9.2021, 1.9.2023	

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy: Základní škola Jana Kubelíka, Neveklov

Adresa školy: Školní 301, Neveklov 25756

Zřizovatel: Město Neveklov, Náměstí Jana Heřmana 80, Neveklov 25756

Ředitelka školy: Mgr. Martina Štástková

Telefon: 317 741 790, 604 242 240

E-mail: martina.stastkova@zsneveklov.cz

Zástupkyně ředitelky školy: Mgr. Iva Jersáková

Telefon: 317 741 791

E-mail: iva.jersakova@zsneveklov.cz

Školní poradenské pracoviště:

Školní metodik prevence: Mgr. Gita Triznová

Telefon: 317 741 790

E-mail: gita.triznova@zsneveklov.cz

Specializační studium: Ne

Výchovný poradce: Mgr. Zuzana Findová

Telefon: 317 741 790

E-mail: zuzana.findova@zsneveklov.cz

Specializační studium: Ano – Vzdělávací program pro učitele – výchovný poradce (čj. 25730/2008-25-563), Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova v Praze, 2012

Školní psycholog: PhDr. Kristýna Klápová

Telefon: 728 718 666

E-mail: kristyna.klapova@zsneveklov.cz

Speciální pedagog:

Speciální pedagog: Mgr. Naďa Kadeřábková

E-mail: nada.kaderabkova@zsneveklov.cz

Speciální pedagog: Bc. Lucie Stehlíková

E-mail: lucie.stehlikova@zsneveklov.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je součástí výchovně vzdělávací soustavy, je zařazena do sítě škol. Výchovně vzdělávací cíle vyplývají z postavení základní školy ve školském systému. Prvořadým úkolem školy je plnění povinné školní docházky a příprava žáků ke studiu na středních školách. Zabezpečuje rozumovou, mravní, estetickou, pracovní, zdravotní, tělesnou a ekologickou výchovu v souladu se zásadami humanity, demokracie a vlastenectví.

Škola se nachází v klidné, okrajové části města v moderní budově. Ke škole patří sportovní hala a venkovní sportoviště.

Vyučování probíhá podle vzdělávacího programu Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – ZŠ Neveklov.

Kapacita školy je 420 žáků. V současné době je kapacita školy zcela naplněna. Škola má k dispozici školní družinu s 5 odděleními pro žáky 1. stupně. Školní družina se řídí Vnitřním řádem školní družiny a Školním vzdělávacím programem – školní družina.

Všechny třídy jsou naplňovány do maximálního počtu 30 žáků. Výuka probíhá v 19 kmenových třídách a 9 odborných pracovnách. Prostory budovy jsou moderní, světlé a estetické. Pro pohybové aktivity a pro výuku tělesné výchovy je určena sportovní hala s posilovnou. Pro pracovní výchovu byla založena školní zahrada.

Ve škole pracuje **školní žakovský parlament** (1 zástupce z každé třídy). Schází se pravidelně dle dojednaných termínů. Navrhuje opatření pro chod školy a aktivity pro žáky i návštěvníky školy.

Komunikace s rodiči probíhá díky přímému kontaktu - třídní schůzky, konzultační hodiny, dále prostřednictvím žáků, přes webové stránky školy, telefonicky i elektronicky. Škola používá jednotný informační systém – **Škola online** (elektronická žakovská knížka, komunikační nástroj)

Ve škole je zřízena **schránka důvěry**. Je umístěna v přízemí školy ve skříňce u vchodu. Děti sem mohou vložit anonymní dotazy nebo připomínky, případně stížnosti nebo přání. Obsah dětských opisů vyhodnocuje vedení školy na pracovních poradách. O závažných zjištěních škola neprodleně informuje rodiče. Žáci mohou využívat i stránku projektu NNTB – Nenech to být (online datová schránka důvěry).

Škola žákům nabízí **možnost smysluplně využít volný čas**. Jedná se o zájmové útvary, které organizuje přímo škola a zaměstnanci školy. Zprostředkováváme dětem informace o dalších možnostech využití volného času (akce spolků ve městě, akce v okolních obcích, aj.).

Škola umožňuje žákům účastnit se soutěží, exkurzí a besed. Zajišťuje účast odborníků, znalců a zajímavým způsobem se snaží pozitivně působit na děti v různých směrech globální výchovy.

Celkově platí, že ve škole převládá příznivé, bezpečné, sociálně pozitivní klima. Rodinná atmosféra umožňuje otevřené a včasné řešení vzniklých výchovných, vzdělávacích a sociálních problémů. Žáci pravidelně navštěvují školu, plní si své povinnosti, vůči sobě jsou navzájem kamarádští a ohleduplní. Ve škole se s nežádoucími jevy setkáváme jen výjimečně, zejména ve vyšších ročnících.

3. DLOHODOBÉ CÍLE PREVENTIVNÍ STRATEGIE ŠKOLY

Prioritním cílem preventivní strategie školy je podpora bezpečného chování, zdravého životního stylu žáků a pozitivních mezilidských vztahů. Významným indikátorem k naplnění cíle je fungující systém otevřené školy – interaktivní spolupráce s rodiči žáků, zřizovatelem, občany města a dalšími subjekty.

Klíčové vyučovací oblasti s tématy sociálně-patologických jevů jsou

- oblast zdravého životního stylu – výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity, odmítání omamných a psychotropních látek
- oblast společenskovední – formy komunikace, sociální dovednosti a kompetence
- oblast přírodovědná – biologie člověka, fyziologie, chemie
- oblast rodinné a občanské výchovy
- oblast sociálně právní – právní aspekty sociálně patologických jevů, postoj společnosti k společensky nežádoucím jevům, práva dítěte apod.

Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v následujících předmětech:

- Globální výchova
- Výchova ke zdraví
- Výchova k občanství
- Přírodověda, přírodopis, chemie
- Český jazyk
- Prvouka
- Výtvarná výchova
- Tělesná výchova

Samostatnou a obsáhlou oblast prevence tvoří aktivity mimo vyučování – zájmové vyučování, kroužky, ale i výlety a exkurze.

Znalostní kompetence žáků:

1. – 3. ročník

- žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu

- mají vědomosti, jak udržovat zdraví a o zdravém životním stylu
- mají právní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů

3. – 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika omamných a psychotropních látek a argumenty ve prospěch zdraví
- znají zákony omezující kouření, požívání alkoholu a zákony týkající se užívání a šíření drog
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrasování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

6. – 9. ročník

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umí chápat zdraví ve smyslu holistickém, ve složce fyzické, duchovní, sociální
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- ví, že zneužívání dítěte je trestné
- umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání apod.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umí o nich diskutovat

Dílčí úkoly preventivní strategie školy:

1. Trvalé úkoly všech pedagogických pracovníků

- sledování absence žáků, sledování změn v chování dětí a náhlé změny ve školních výsledcích
- získávání a posilování důvěry žáků,
- podpora nadaných žáků (účast v soutěžích)
- poskytování potřebné informace při výuce i mimo ni
- rozvoj spolupráce s rodinou
- účast na akcích v rámci dalšího vzdělávání učitelů

2. Podpora zdravého životního stylu

- podpora aktivního odpočinku – aktivní přestávky, relaxace pohybem
- organizace turistických pochodů, školních výletů, sportovních turnajů
- nabídka sportovních zájmových útvarů
- účast v projektech Ovoce a Mléko do škol
- spolupráce s programem Zdravá pětka
- spolupráce s o.s. Helpík

3. Podpora právního vědomí a rozvoje osobnosti žáků

- zařazení témat dětských práv do výuky, protiprávní ohrožování práv druhých (násilí, šikana, zastrašování aj.)
- právní vědomí v oblasti rizikového chování
- podpora schopnosti vyjádřit svůj názor na problémy, které se jich týkají otevřeně před učitelkou např. na třídnických hodinách – podporovat diskuse se žáky
- dovednosti žáků v oblasti bezpečné cesty do školy
- testy profesní orientace pro žáky 9. ročníku

4. Navození správného citového vztahu k ostatním, evokovat pocity soucítění s blízkými

- aktivní zapojení žáků do akcí pořádaných pro veřejnost (zápis do první třídy, masopustní průvod, vánoční akademie)
- vzájemná spolupráce a pomoc slabším – starší ročníky pomáhají mladším (prevence proti šikaně) – příprava akcí, soutěží, her, činnost žakovského parlamentu
- podpora výchovy k toleranci a schopnosti soužití s dětmi jiných národností – zařazování společných skupinových prací (prevence v oblasti rasismu, xenofobie a intolerance)

5. Podpora vzdělanosti, kulturního a společenského přehledu žáků

- podpora multikulturní výchovy
- pravidelné návštěvy městské knihovny, využívání školní knihovny
- návštěvy výstav a prezentací
- divadelní představení během celého školního roku (účast v KMD), vystoupení pěveckého

sboru

- příprava žáků na účast v soutěžích (výtvarných, recitačních, literárních, hudebních, apod.)
- vánoční představení – vánoční akademie, vánoční koncerty sboru

6. Vztah k přírodě a životnímu prostředí

- vedení žáků k třídění odpadu, podpora environmentální výchovy
- vzdělávací a ekologické programy
- vytváření kladného vztahu k přírodě, pozorování přírody
- ochrana před přírodními živly (oheň, voda, jedovaté látky) – nácvik chování v mimořádných nebezpečných situacích a jejich prevence

7. Podpora aktivního využití volného času žáků

- děti mají možnost si vybrat z velkého množství zájmových kroužků, které na naší škole probíhají (sportovní kroužky, rukodělné kroužky, environmentální tematika, přípravy na střední školy, hudební a výtvarné kroužky)
- spolupráce se ZUŠ Votice a dalšími subjekty zajišťujícími smysluplné trávení volného času

8. Upevňování vzájemných vztahů mezi dětmi, učiteli a veřejností

- vystoupení určené pro veřejnost (vystoupení pěveckého sboru)
- akce určené pro žáky a jejich rodiče (setkání na školní zahradě, vánoční akademie)
- akce vyšších ročníků pro nižší ročníky (mikulášská nadílka, Čtení do ouška)
- akce ve školní družině
- dodržování různých tradic (zdobení a zpívání u stromečku, vánoční věnce, barvení kraslic, pletení pomlázek, zdobení perníčků, pečení cukroví, aj.)
- projektové vyučování na různá témata
- výlety, exkurze

9. Spolupráce s rodiči

- rodiče mohou kontaktovat učitele prostřednictvím školního informačního systému Škola – online (zprávy), ve stanovených konzultačních hodinách nebo po domluvě kdykoliv, jinak škola pořádá pravidelně třídní schůzky, popř. pohovory s žáky a jejich zákonnými zástupci
- dostatečná a včasná informovanost rodičů (ŠVP, školní řád, elektronická žákovská knížka, webové stránky školy, facebookové stránky školy)
- spolupráce s rodiči při akcích školy (spolupráce se Spolkem rodičů a přátel ZŠ Jana Kubelíka)
- nabídka informačních materiálů pro rodiče – šikana, bezpečný internet, kontakty na OSPOD, PPP, SVC apod.

10. Spolupráce s odborníky

- návštěva psychologů z PPP za účelem sledování dětí s poruchami učení a chování
- spolupráce s policií v oblasti bezpečného chování žáků a drogové prevence (besedy se žáky)

- spolupráce s nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež Mezičas (Magdaléna o.p.s.)
- spolupráce s hasiči v oblasti protipožární prevence
- databáze potřebných kontaktů

11. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- odborné semináře k problematice inkluze a jiné podle aktuálních nabídek
- odborné semináře v oblasti prevence rizikového chování (prevence užívání návykových látek, bezpečný internet, právní vědomí, práce se třídou apod.) dle finančních možností školy
- práce s žáky - cizinci
- škola zajišťuje pro učitele odborné časopisy s pedagogickým a kulturním zaměřením ke zkvalitnění jejich výchovné a vzdělávací práce

12. Propagace akcí a informace pro veřejnost

- podrobné informace na webových stránkách a na facebookových stránkách školy
- výroční zpráva
- příspěvky o činnosti školy ve Zpravodaji Neveklovska
- letáčky a plakáty vlastní výroby k akcím pořádaných školou

4. PROGRAM SPECIFICKÉ PREVENCE

Témata pro jednotlivé ročníky:

Ročník 1. Bezpečně ve světě – program na téma: co je bezpečí, jak se chovat bezpečně v oblasti zdraví, obtěžování od cizích lidí, sexuálního obtěžování, bezpečná cesta do školy, seznámení s Policií ČR – základy osobní bezpečnosti

Moje zdraví – základy správné hygieny a zdravého životního stylu

Ročník 2. Hodnotová výchova - jak se chovat, tolerance, vztahy s okolím, slušnost, vulgárnost, zodpovědnost, komunikace s ostatními, bezpečnost osoby, bezpečnost při pohybu v dopravě, šikana, agrese

Ročník 3. Návykové látky a zdravý životní styl – prevence užívání omamných a psychotropních látek – kouření, alkohol, drogy

Ročník 4. Chování v kyberprostoru – osobní bezpečí ve virtuálním světě, kyberšikana, nebezpečí sdílení, rizika virtuálního seznamování

Ročník 5. Moje tělo – změny v dospívání, osobní hygiena, základy první pomoci, zdravý životní styl, poruchy příjmu potravy

Ročník 6. Velké změny - vzájemné poznávání, posílení spolupráce a třídní koheze, podmínky kvalitního učení, mechanismy zapamatování, záškoláctví, správné reakce na nebezpečné situace

Ročník 7. Jeden svět – projevy rasismu a xenofobie a jejich vlivy, sekty, užívání omamných a psychotropních látek, změny v dospívání (dívky / chlapci), zdravý životní styl

Ročník 8. Láska, sex a vztahy - sexuální anatomie, rozhodování, chování, zdraví trestní odpovědnost, vzájemná očekávání od druhého pohlaví, bezpečný sex

Ročník 9. Vykročím do světa - trestná činnost dětí a mládeže - nejčastěji páchané trestné činy dětmi a mládeží, trestní odpovědnost, testy profiorientace - testy rozumových schopností, osobnostních charakteristik, první pomoc prakticky

V rámci jednotlivých témat jsou organizovány přednášky a workshopy školním psychologem a externími organizacemi. Jejich rozložení v průběhu roku je součástí plánu prevence na daný školní rok a specifikuje krátkodobé cíle preventivního programu školy.

Pro jednotlivé ročníky lze zařadit i další témata dle aktuální potřeby.

Volnočasové aktivity naší školy:

- hra na hudební nástroje (ve spolupráci se ZUŠ)
- školní sbor
- sportovní kroužky – atletika, stolní tenis, florbal, sportovní hry, gymnastika
- ruční práce – keramika, výroba z přírodních materiálů
- doučování z předmětů matematika a český jazyk, anglický jazyk

5. KONKRÉTNÍ POSTUPY PŘI ŘEŠENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Při výskytu rizikového chování informuje učitel třídního učitele, společně pak metodika prevence, výchovného poradce či školního psychologa. Ti společně určí další postup v souladu se školním řádem.

Pokud není problém velký, pracuje se v týmu učitel – třídní učitel – metodik prevence – školní psycholog – výchovný poradce. Během řešení je informována ředitelka školy.

V případě potřeby se kontaktuje Policie ČR či záchranná služba, popř. OSPOD.

Informace se rodičům sdělí telefonicky a jsou pozváni na osobní jednání, kterého se zúčastní jmenovaný tým. Třídní učitel výsledek řešení probere se třídou.

5. KONTAKTY

Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz

Poradna webu Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz

Internet poradna, www.internetporadna.cz

Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.horka-linka.cz

Poradna E-Bezpečí - poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na internetu, www.napisnam.cz

Národní linka pro odvykání - www.chciodykat.cz, tel. 800 350 000

Pedagogicko psychologická poradna Benešov: <http://www.pppstredoceska.cz>

e-mail: poradna@pppbenesov.cz,

NÁZEV ORGANIZACE	NÁPLŇ
ACET ČR, o.s., Čs. Armády 492, 537 01 Chrudim http://www.acet.cz	Klíčová aktivita společnosti ACET je přímá práce s žáky na školách. Cílem je dosáhnout snížení rizikového chování žáků pomocí primární prevence. Tuto činnost dotváří a upevňují i aktivity a pomůcky jako tištěné materiály, konzultace a spolupráce s metodiky prevence, neformální setkání s žáky mimo půdu školy, navazující na dané téma. Realizované přednášky umožní žákům snadnější rozpoznání rizik, pojmenování a hledání východiska ze situace. Jedná se o zlepšení situace v prevenci sociálně negativních jevů na školách, spojení zkušeností a sil s ostatními subjekty zabývající se prevencí, budování společné sítě jako záchytných bodů pro eliminaci rizik.
CENTRUM ANABELL, z.s., Praha 3, Baranova 1026/33 http://www.anabell.cz	Komplexní služby v oblasti poruch příjmu potravy – poradenství, terapie, ambulantní léčba. Poradenství a terapie při řešení obtížných životních situací pro děti, dospělé a celé rodiny. Nutriční poradenství a terapie při různých zdravotních obtížích (redukce hmotnosti, sportovní výživa, stravování v těhotenství, výživa dětí, odstraňování nevhodných stravovacích návyků aj.). Akreditace MŠMT - informace jsou uvedené v databázi akcí DVPP MŠMT.
ELIO, o.s., Praha 10, Vršovické náměstí 2/111 http://elio.cz	Elio, z. s. je sdružení poskytující psychologické služby jednotlivcům, široké veřejnosti i institucím v oblastech poradenství, terapie a diagnostiky, vzdělávání, rozvojových kurzů a v oblastech preventivního působení na základních a středních školách. Stálými členy jsou psychologové a pedagogové s psychoterapeutickým výcvikem a dalším vzděláním v oboru. Náš širší tým tvoří kvalitní odborníci, psychologové a pedagogové s dlouholetou praxí a zkušenostmi v oboru.

MAGDALÉNA, o.p.s. - Centrum adiktologických služeb Magdaléna-Benešov vedoucí: Mgr. Jiří Zatřepálek, Na Bezděkově 2004, 256 01 Benešov Mobil: 604 735 989 (terénní služba) Mobil: 739 308 401 E-mail: zatrepalek@magdalena-ops.cz E-mail: cas.bn@magdalena-ops.cz http://www.magdalena-ops.eu/cz	Posláním Centra primární prevence je předcházet vzniku rizikového chování u dětí a mládeže, minimalizovat jeho důsledky a zamezit jeho šíření. Cílem programů je: poskytovat vyvážené informace, předcházet vzniku rizikovému chování či oddálit rizikové chování do pozdějšího věku, posilovat vztahy a komunikaci ve skupině, rozvinout sociální dovednosti, zvyšovat schopnost orientovat se v zátěžových situacích, posilovat hodnotu zdravého životního stylu, zvyšovat povědomí o formách rizikového chování a drogové problematice a vést k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti.
SEMIRAMIS - Centrum primární prevence Středočeského kraje, vedoucí: Tereza Müllerová, DiS. Sadová 2107, 288 02 Nymburk, tel.: +420 733 184 995, e-mail: mullerova@os-semiramis.cz www.os-semiramis.cz	Centrum primární prevence Středočeského kraje poskytuje školám a odborné i laické veřejnosti profesionální intervenci a odborné poradenství v oblasti primární prevence rizikového chování. Toto realizuje prostřednictvím dlouhodobých programů specifické primární prevence, poradenských a vzdělávacích aktivit, čímž se snaží u dětí a mládeže předcházet problémům spojeným s rizikovým chováním nebo tyto problémy oddálit do co nejpozdějšího věku.
ŽIVOT BEZ ZÁVISLOSTÍ z.s., K Výtopně 1224, Praha 5 – Zbraslav http://www.zivot-bez-zavislosti.cz	Organizace, která pracuje v oblasti primární prevence a pomáhá řešit situace v problematických třídách. Vzdělává pedagogy, ostatní kolegy a pedagogické kolektivy v dovednostech pracovat se třídami a řešit situace, které souvisí s rizikovým chováním jednotlivců i tříd. Na základě vyžádání škol poskytuje asistenční službu v krizových a nestandardních situacích. Realizuje sebezkušenostní výcviky KVP zaměřené na práci se třídním kolektivem a skupinami osobnostního rozvoje, kde se vzdělávají noví specialisté na práci se třídou a růstovou skupinou. Poskytuje adaptační a kompenzační výjezdy. Na základě dohody jezdí do škol poskytovat odbornou supervizi případů a supervizi týmů. Podílí se na koncepční práci při záměrech změnit klima škol.